

Kasım ayında bütçe 7,6 milyar TL fazla verdi.

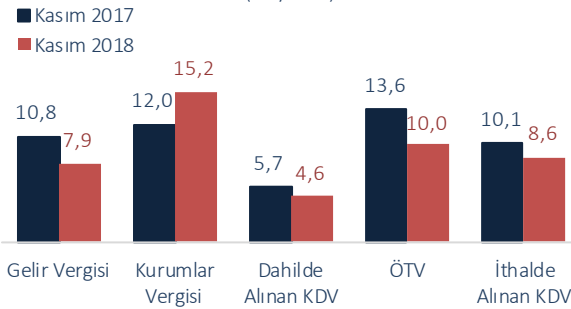
Kasım ayında merkezi yönetim bütçe dengesi yıllık bazda %10,7 oranında daralarak 7,6 milyar TL fazla verdi. Bu dönemde bütçe harcamaları yıllık bazda %31,1 oranında artarak 74,3 milyar TL olurken, bütçe gelirlerindeki artış %25,6 seviyesinde gerçekleşti. Ayrıca, Kasım ayında faiz dışı denge 14,8 milyar TL fazla verdi.

Ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın etkileri kendini bütçe verileri üzerinde hissettiriyor. Ocak-Kasım döneminde bütçe gelirleri %20,2 oranında yükselirken, harcamalardaki artış %24 düzeyinde kaydedildi. Böylece, bütçe açığı ilgili dönemde %106'lık artış kaydederek 54,5 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Faiz dışı fazla da bu dönemde %39,8 azalarak 17,3 milyar TL oldu.

Kasım'da geçici faktörler bütçe gelirlerini destekledi.

Kasım ayında bütçe gelirlerinde kaydedilen hızlı artışta vergi gelirlerindeki canlanma etkili oldu. Bu gelişimde kurumlar geçici vergisi kaleminde kaydedilen 11 milyar TL'lik artış ön plana çıktı. Öte yandan, özel tüketim harcamaları ve ithalattaki yavaşlamanın bütçe gelirleri üzerinde baskı kurduğu görüldü. Bu dönemde ÖTV gelirleri %22,7 oranında daraldı. "Eşel mobil" sistemi nedeniyle petrol ve doğalgaz ürünleri üzerinden alınan vergi gelirleri %33 düşerken, motorlu taşıtlardan alınan vergiler ise iç pazardaki daralma ve tüketimi canlandırmak amacıyla yapılan vergi indirimleri nedeniyle %45,7 geriledi.

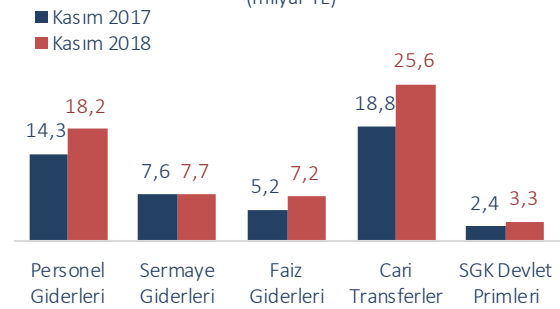
Vergi Gelirleri (milyar TL)

Bütçe harcamaları...

Kasım ayında cari transferlerde kaydedilen %36,5'lik yükseliş bütçe harcamalarını olumsuz yönde etkiledi. Bu gelişimde, sosyal güvenlik açık finansmanı kalemindeki artış etkili oldu. Personel giderleri de %27,7'lik artış kaydederek, bütçe giderleri üzerinde baskı kurdu. Bu dönemde faiz giderleri ise yükseliş eğilimine geçen borçlanma maliyetlerine de bağlı olarak %40,3 oranında arttı. Kasım ayında iç borç faiz ödemeleri 4,8 milyar TL; dış borç faiz ödemeleri ise 2,1 milyar TL seviyesinde kaydedildi.

Bütçe Harcamaları (milyar TL)

Beklentiler...

Yılın ikinci yarısından itibaren iktisadi faaliyetteki yavaşlamanın vergi gelirlerine yansıdığı görülmektedir. Ayrıca, iç talebi canlandırma adına verilen teşviklerin bütçe gelirlerini baskıladığı dikkat çekmektedir. Yıl sonu bütçe açığı öngörüsünün 72,1 milyar TL olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Aralık ayında bütçe açığının yüksek düzeyde gerçekleşebileceği değerlendirilmektedir. Nitekim, Kasım ayı bütçe gelirlerindeki tedrici iyileşmede önemli bir rol oynayan tek seferlik faktörlerin ortadan kalkacak olması ve özel tüketim harcamalarındaki süregelen yavaşlama nedeniyle vergi gelirlerindeki zayıf performansın bu gelişimde etkili olabileceğini düşünüyoruz.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Kasım			Ocak-Kasım			2018 Bütçe Hedefi	YEP Tahmini	Gerç./ YEP Tah. (%)
	2017	2018	% Değişim	2017	2018	% Değişim			
Harcamalar	56,7	74,3	31,1	601,1	745,4	24,0	762,8	821,8	90,7
Faiz Harcamaları	5,2	7,2	40,3	55,3	71,9	30,0	71,7	76,4	94,1
Faiz Dışı Harcamalar	51,5	67,1	30,2	545,8	673,5	23,4	691,1	745,4	90,4
Gelirler	65,2	81,9	25,6	574,6	690,8	20,2	696,8	749,6	92,2
Vergi Gelirleri	58,4	67,9	16,4	489,3	575,8	17,7	599,4	630,5	91,3
Diğer Gelirler	6,8	13,9	105,3	85,3	115,0	34,8	97,4	119,1	96,6
Bütçe Dengesi	8,5	7,6	-10,7	-26,5	-54,5	106,0	-65,9	-72,1	75,7
Faiz Dışı Denge	13,6	14,8	8,6	28,8	17,3	-39,8	5,8	4,3	403,2

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bař Ekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Ayřim Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.